

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/373/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8014201335
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Janka Richterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:8014201335.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Richterovej a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Milana Chalupku v právnej veci žalobcu: F. F. J., Z. XX.X.XXXX, bytom X., Q. Č. XX, zastúpeného Mgr. Petrom Volochom, advokátom so sídlom v Senici, Čáčovská č. 305, proti žalovanému: Komora veterinárnych lekárov SR, so sídlom v Bratislave, Botanická č. 17, IČO: 17 317 894, zastúpenému Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mostová č. 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prezidenta veterinárnych lekárov a iné, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 13.mája 2016, č.k. 40C/503/2015-160, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia (preskúmania zákonnosti) rozhodnutia - oznámenia prezidenta komory veterinárnych lekárov č. 178/2014 zo dňa 1.10.2014 o nezaradení žalobcu na kandidátnu listinu pre voľby do orgánov komory.
2. V odôvodnení uviedol, že pre nedostatok právomoci súdu nebolo možné konanie zastaviť, inak by došlo k odmietnutiu spravodlivosti, preto žalobu ako neopodstatnenú zamietol. Uplatnený nárok mimo správneho súdnictva nemá podľa súdu totiž zákonný podklad, keď súd v civilnom sporovom konaní nerozhoduje o zrušení rozhodnutia (ani listu) iného správneho orgánu. Vo veci sa však podľa záverov súdu nejedná o prípad správneho súdnictva, pretože list prezidenta nemá charakter individuálneho správneho aktu, podliehajúceho súdnemu prieskumu. Namietaným listom prezident komory žalobcovi iba oznámil faktickú skutočnosť, ktorá objektívne nastala z dôvodu nesplnenia podmienok pre zápis žalobcu na kandidátku. Poukázal tiež na preň záväzné uznesenie správneho súdu o postúpení veci pre nedostatok vecnej príslušnosti krajského súdu (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.9.2015 č.k. 1S/68/14-109).
3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Argumentoval, že postupom oboch súdov (správneho i prvej inštancie) bez meritórneho prejednanja žaloby došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Správny súd totiž vec postúpil civilnému súdu na prejednanie a rozhodnutie mimo správneho súdnictva a súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že mimo správneho súdnictva nemá žiadny právny nástroj na požadované rozhodnutie. Súdu preto vyčítal, že v prípade nestotožnenia sa so závermi správneho súdu mal s postúpením veci nesúhlasiť a predložiť vec najvyššiemu súdu na rozhodnutie o príslušnom súde podľa § 104a ods. 3 O.s.p. Na rozdiel od správneho súdu zastával názor, že vo veci ide o prieskum zákonnosti rozhodnutia prezidenta komory v oblasti verejnej správy, keďže sa týka ústavného práva žalobcu na prístup k voleným a iným verejným funkciám. Vo veci sa preto podľa žalobcu jedná o jeho verejné subjektívne právo, vyplývajúce z noriem verejného objektívneho práva, ktoré smeruje k realizácii obsahu zákonov vo sfére verejnomocenských právomocí (uznesenie US SR sp.zn. I. US 230/10). Rozhodnutie má charakter individuálneho správneho aktu, proti ktorému zák. č. 442/04 Z. z. nepripúšťa žiaden opravný prostriedok. Nesúhlasil tiež s rozhodnutím o trovách konania pri priznaní náhrady za stratu času a cestovné.

4. Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.
5. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu a z dôvodov v ňom vymedzených (§ 470 ods. 1, § 379 a 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že je opodstatnené.
6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca ako bývalý funkcionár žalovaného bol navrhnutý pre voľby do orgánov žalovaného za kandidáta na funkciu člena dozornej komisie a člena disciplinárnej komisie. Prezident žalovaného listom zo dňa 1.10.2014 č. 178/14 žalobcovi oznámil, že na kandidátnu listinu nebude zapísaný pre nesplnenie podmienky podľa § 2 resp. § 3 prvej časti volebného poriadku z dôvodu uloženia disciplinárneho opatrenia v predchádzajúcich troch rokoch.
7. Žalobca v lehote dvoch mesiacov podal na Krajský súd v Prešove žalobu o preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia prezidenta.
8. Krajský súd v Prešove ako správny súd uznesením (bez prípustnosti odvolania) pre nedostatok vecnej príslušnosti postúpil vec konajúcemu súdu, keď dospel k záveru, že namietaný postup žalovaného (nezapísanie žalobcu na kandidátnu listinu) nie je konaním, resp. postupom v oblasti verejnej správy, keď sa ním nerealizuje verejný záujem, nejedná sa o realizáciu štátnej moci prostredníctvom orgánov žalovaného a vzťah žalobcu a žalovaného sa spravuje interným predpisom (komora a volebný poriadok). Nie je preto daná možnosť postupu podľa piatej časti v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku. Vecne príslušným súdom je podľa záverov správneho súdu všeobecný súd žalovaného v občiansko- právnych veciach.
9. Súd prvej inštancie s postúpením veci neprejavil nesúhlas podľa § 104a O.s.p., žalobu zamietol s ohľadom na existujúci petit žaloby a nedostatok zákonného podkladu na zrušenie rozhodnutie správneho orgánu. Dospel preto k záveru, že žalobca si zvolil nesprávny procesný prostriedok ochrany svojich práv. Vec nemohol postúpiť inému orgánu, keďže správny súd už záväzne rozhodol, že vecne príslušným je konajúci súd.
10. Za situácie, keď vec meritórne nepreskúmal ani správny súd ani súd prvej inštancie (zamietnutie žaloby z procesných dôvodov), súd žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom, resp. porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces.
11. Pri zachovaní správnych súdov v systéme všeobecného súdnictva kompetenčný konflikt medzi nimi je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Prejednanie a rozhodnutie veci patriacej do správneho súdnictva civilným súdom (a naopak) vždy predstavuje vadu konania, ktorá vedie k zrušeniu rozhodnutia (§ 389 ods. 1 písm. a/, b/ CSP, § 221 ods. 1 písm. písm. f/ O.s.p.). Stanovisko správneho súdu o vecnej nepríslušnosti nie je pre civilný súd záväzné (a naopak), súd môže s postúpením veci nesúhlasiť a vec predložiť spoločne nadriadenému súdu (Najvyššiemu súdu SR), ktorého rozhodnutím sú sudy nižšej inštancie viazané (§ 43 ods. 2 CSP, § 8 SSP, do 30.6.2016 § 104a ods. 3 O.s.p.).
12. Civilný súd prejednáva a rozhoduje spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv, t. j. súkromnoprávne spory a veci na základe žalôb podľa § 137 CSP (§80 O.s.p.). Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy. Rozlíšenie medzi vzťahmi, patriacimi do súkromnoprávnej sféry a verejnoprávnej sféry, nie je bezproblémové (teória zájmová, t. organická a t. mocenská), predovšetkým, ak ide o oblasť záujmovej samosprávy, kedy treba zvlášť starostlivo skúmať, či dotknuté právo má verejnoprávnu povahu, príp. aspoň zmiešanú verejnoprávnu a súkromnoprávnu povahu. Prieskumu v správnom súdnictve okrem rozhodnutí správnych orgánov podliehajú napr. i záväzné stanoviská a listy s charakterom rozhodnutia, pokiaľ ich obsah má autoritatívny vzťah k jeho adresátovi, ako aj postup orgánov záujmovej samosprávy.
13. V prejednávanej veci bol žalobca listom prezidenta žalovaného (zájmová samospráva) dotknutý na svojom práve, vyplývajúcom mu z ustanovenia § 9 ods. 1 písm. d/ zák. č. 442/2004 Z. z. o súkromných veterinárnych lekároch z dôvodu nezaradenia na kandidátnu listinu pre voľby na člena dozornej a disciplinárnej komisie (§ 15 zákona). Za situácie, keď Občiansky súdny poriadok ani Správny súdny poriadok nepozná ako osobitný druh konania konanie vo volebných veciach do orgánov záujmovej samosprávy (na rozdiel vecí, týkajúcich sa referenda, volieb do parlamentu, do samosprávy obcí, voľby prezidenta a do orgánov samosprávneho kraja) pre vyriešenie vecnej príslušnosti civilného alebo správneho súdu bude rozhodujúce posúdenie otázky, či dotknuté právo žalobcu kandidovať vo voľbách do orgánov záujmovej samosprávy má alebo nemá aspoň zmiešanú verejnoprávnu a súkromnoprávnu povahu. Nateraz sa javí odvolaciemu súdu, že listom a postupom žalovaného dotknuté právo žalobcu byť volený do orgánov záujmovej samosprávy má zmiešanú súkromnoprávnu i verejnoprávnu povahu.
14. Pokiaľ sa súd prvej inštancie stotožnil so závermi správneho súdu, uvedenými v uznesení o postúpení veci, bolo jeho povinnosťou vec meritórne prejednať a rozhodnúť. Ak meritórnemu prieskumu bránila vada žaloby, spočívajúca napr. v rozpore obsahu žaloby s jej petitom, resp. išlo o neprípustný petit podľa § 80 O.s.p., bolo povinnosťou súdu prvej inštancie postupovať podľa 43 ods. 1 O.s.p. a

žalobcu vyzvať na odstránenie väd žaloby s poučením, ako opravu vykonať, nie zamietnuť z procesných dôvodov. Zo značne rozporného odôvodnenia rozsudku však možno vyvodiť, že súd prvej inštancie sa nestotožnil so závermi správneho súdu o vecnej príslušnosti civilného súdu, ktoré v rozpore s ustanovením § 104a O.s.p. považoval za záväzné.

15. Odvolací súd napadnutý rozsudok prvej inštancie preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP).

16. S ohľadom na termín konania volieb do orgánov žalovaného, v ďalšom konaní súd prvej inštancie predovšetkým zistí u žalobcu, či na podanej žalobe ďalej trvá. Pre prípad, že žalobca nezoberie žalobu späť, bude z hľadiska hospodárnosti konania a možnú ďalšiu argumentáciu strán (vrátane opravných prostriedkov) potrebné vec predložiť na rozhodnutie o spore o vecnú príslušnosť podľa § 43 ods. 2 CSP na Najvyšší súd SR ako spoločne nadriadenému súdu (tento postup nepatrí odvolaciemu súdu). Následne bude vychádzať z preň záväzného rozhodnutia a pre prípad danosti vecnej príslušnosti civilného súdu odstraňovať vady žaloby postupom podľa § 129 CSP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§428 CSP).